

Årsplan Lillestrømbarnnehagene 2026/2027 Volla Barnehage

Innhold

1	Innledning	2
2	Årsplan og andre styringsdokument.	3
3	Barnehagens visjon og verdier.....	3
4	Barnehagen vår og kontaktinformasjon.....	6
4.1	Volla som ressursbarnehage med vekt på spesialpedagogisk arbeid	7
5	Barnehagens pedagogiske virksomhet.....	8
5.1	Bærekraftig utvikling i barnehagen:.....	8
5.2	Trygghetssirkelen	9
5.3	Mat og måltider.....	10
5.4	Barnehagens satsningsområder.....	11
5.4.1	Psykososialt barnehagemiljø.....	11
5.4.2	Leke- og læringsmiljø	13
5.4.3	Språk.....	15
6	Barnas progresjon.	17
7	Barnehagens arbeid med endring, fagutvikling og implementering.....	18
8	Vurdering og pedagogiskanalyse av måloppnåelse 2025 – 2026.	19
9	Plan for kvalitetsutvikling og implementering.....	20
1.	Oppdragsbrev barnehageområdet.....	20
2.	Kvalitetsplanen for omsorg- leke og læringsmiljø	20
10	Overganger	21
11	Foreldresamarbeid.....	23
12	Våre samarbeidspartnere.....	25
13	Kontaktinformasjon	25
	Volla barnehage	25
14	Kalender.....	26
15	Kildehenvisning/bakgrunnsdokumenter	0

1 Innledning

Barnehagens årsplan skal vise hvordan barnehagen arbeider systematisk for å omsette rammeplanens formål og innhold til god pedagogisk praksis, og er en sentral del av det lokale kvalitetsarbeidet i Lillestrøm kommune. Årsplanen skal ses i sammenheng med kommunens samlede kvalitetsplaner og gi retning for barnehagens utviklingsarbeid.

Lillestrøm kommune har som mål at barn og unge skal oppleve trygge og inkluderende omgivelser som fremmer trivsel, lek, læring og mestring. I barnehagen innebærer dette et tydelig ansvar for å skape et miljø preget av varme, tilhørighet og gode relasjoner, der det er nulltoleranse for mobbing, krenkelser og utenforskap. Alle barn skal bli møtt med respekt, bli sett og oppleve seg som betydningsfulle deltakere i fellesskapet.

Barnehagen skal gi et inkluderende og tilpasset tilbud for alle barn, og det forebyggende og allmennpedagogiske arbeidet skal prioriteres. Gjennom god kvalitet i det ordinære tilbudet skal barnehagen bidra til å redusere behovet for vedtak om spesialpedagogisk hjelp, ved å tilrettelegge for mangfold, variasjon og fleksible læringsmiljøer. Tidlig innsats og systematisk arbeid med språk er særlig prioritert, og barnehagen har en sentral rolle i å støtte barns språkutvikling som grunnlag for senere lesing, skriving og læring. Barnehagens arbeid med progresjon, dokumentasjon og samarbeid med foresatte legger et viktig grunnlag for barnas videre læringsløp.

For barnehageåret 2026/2027 videreføres fokus på «Kvalitetsplan skole og barnehage – språk, lesing og skriving». Sammen med Lillestrøm kommunes verdier tillit, inkludering og nyskaping, utgjør kvalitetsplanene barnehagenes felles pedagogiske plattform for utvikling av et inkluderende, trygt og framtidsrettet barnehagetilbud.

Barnehagens årsplan skal primært være et arbeidsredskap for oss som jobber i barnehage, og en tydeliggjøring av hvordan vi forstår rammeplanenes formål og innhold. Planene gir oss rammer i arbeidet med barnehagens pedagogiske innhold, som vi skal planlegg og vurdere etter.

Årsplanene retter seg også til foreldrene, vår viktigste samarbeidspartner i arbeidet med barna. Den skal være til informasjon, samt bidra til å skape dialog og samarbeid, til det beste for barna. Når vi bruker betegnelsen «foreldre» i årsplanen, så omfatter dette også andre foresatte.

I tillegg skal årsplanen gi informasjon om vårt pedagogiske arbeid til eier, barnehagemyndighet, våre samarbeidspartnere og andre interessenter. Årsplanen skal fastsettes i barnehagens samarbeidsutvalg (SU)

2 Årsplan og andre styringsdokument.

Lov om barnehager og rammeplan for barnehager er grunnlaget for vår drift. Årsplanene skal vise hvordan vi arbeider for å omsette rammeplanens formål og innhold, samt barnehageeiers lokale tilpasninger til pedagogisk praksis. I Lillestrøm kommune har vi flere kommunale styringsdokumenter, som er utarbeidet med forventning om å sikre god kvalitet i vårt pedagogiske arbeid og for å støtte barnehagene i arbeidet. Årsplanen skal være et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumentere våre valg og begrunnelser.

Lillestrøm kommune har vedtatt FNs bærekraftsmål. Et viktig bidrag fra barnehagene i dette arbeidet er å lære barna at de kan være en del av fremtidens løsning på klima- og miljøproblemer. Barnehagene skal bidra til at barna kjenner til relevante bærekraftsmål. Barnehageåret 2026/2027 skal barnehagene arbeide med bærekraftsmål 12.8 og 13.3

Våre kommunale kvalitetsplaner vil sammen med årsplanen, være arbeidsredskap som viser hvordan vi jobber og hva vi vektlegger i vårt pedagogiske arbeid.

3 Barnehagens visjon og verdier.

Lillestrøm kommunes visjon og strategi for oppvekstsektoren er

“Sammen om en god oppvekst”.

Dette betyr at vi skal sørge for at barna har en hverdag hvor de føler seg inkludert, verdifull og har muligheter til å påvirke. Vi skaper rom for glede, samhold og tilhørighet.

For oss som arbeider i Volla barnehage betyr dette at:

- vi sørger for en hverdag som er preget av trygghet og omsorg.
- vi legger til rette for lek og aktiviteter som fremmer deltakelse, samhandling og utforskende atferd.
- vi sørger for at barn opplever mestring, læring og utvikling
- vi legger til rette for at barna skal trives i grupper og fellesskap med andre barn
- vi sikrer at alle barn ikke blir utsatt for krenkelser eller ekskludering fra fellesskapet

(Hentet fra Oppvekststrategien i Lillestrøm kommune)

Oppvekststrategien skal hjelpe oss som arbeider med barn og unge i Lillestrøm i å jobbe sammen mot vårt fremtidsbilde. Strategien skal gi felles mål og skape forutsigbarhet. Strategien skal også bidra til at vi som arbeider med barn og unge i Lillestrøm kontinuerlig utvikler og forbedrer vår praksis.

Oppvekststrategien bygger på:

- FNs bærekraftsmål

- Kommunens verdier Tillit - Inkludering – Nyskaping

- FNs barnekonvensjon
- Regelverk, kommunale og statlige føringer
- Kommuneplanens samfunnsdel
- Et kunnskapsbasert grunnlag bygd på forskning, erfaring og brukarmedvirkning
- Nasjonale og lokale indikatorer som gir verdifull styringsinformasjon (Ønsker å erstatte dette med det skrevet i rødt ovenfor).

Barn og barndom

«Barnehagen skal gi rom for barnas ulike forutsetninger, perspektiver og erfaringer og bidra til at barna, i fellesskap med andre, utvikler et positivt forhold til seg selv og tro på egne evner» (Rammeplanen, s.8).

I Volla barnehage er vi opptatt av at alle barn skal trives, ha livsglede og opplever mestring. Barna skal ha følelse av egenverd og vi arbeider forebyggende mot krenkelser og mobbing. Dette følges opp med mål og tiltak hentet fra rammeplanen og kvalitetsplaner for Lillestrøm kommune.

I Volla oppmuntrer vi til positiv samhandling med andre, for å gi barna et godt utgangspunkt for livslang læring. Barnehagen skal være en trygg arena hvor barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. Den autoritative voksenstilen skal utgjøre en viktig del av barnehagens pedagogiske plattform. Alle barn skal føle seg sett, anerkjent for den de er, og oppleve at de har en plass og verdi i fellesskapet.

Demokrati og medvirkning

Økt mangfold og individualisering gir behov for demokratiforståelse, respekt for ulikheter og å skape positive holdninger til å leve sammen i et fellesskap (RP:8).

For å fremme demokratiske holdninger må vi både se barnet som et subjekt med egne meninger og samtidig styrke barnets evne til å være en del av fellesskapet. Vi møter det enkelte barn som et individ med rettigheter, egne tanker og følelser. Personalet skal være gode rollemodeller i relasjonsbygging med barna.

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for at barna kan gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. Barnehageloven §1 og §3, Grunnloven §104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. (RP: 27)

Vår visjon samsvarer med Lillestrøm kommunes visjon for god oppvekst. Dette er i tråd med kjerneverdiene i Lillestrøm kommune. Volla har utarbeidet en verdikontrakt som gjenspeiler hvordan verdiene skal prege arbeidet vårt med barn, foreldre og kollegaer.

Vår verdikontrakt:

<u>Overfor barna skal vi vise:</u> Tillit gjennom: • Å vise omsorg og respekt • Å være autoritative voksne • Å respektere barnas valg Inkludering gjennom: • Å la barna medvirke i sin egen barnehagehverdag. • Voksne som tar ansvar for å legge til rette for inkludering for hvert enkelt barn. Nyskapning gjennom: • Følge opp, og fordype seg i barnas interesser. • Å følge barnas initiativ.	<u>Som kollegaer skal vi vise:</u> Tillit gjennom: • Å være lojale og vise gjensidig respekt. • Tydelig, god og åpen kommunikasjon. • Vise respekt og forståelse for hverandres avgjørelser. Inkludering gjennom: • Snakke med, ikke om hverandre • At alle skal oppleve å bli sett og hørt. • Respektere ulikheter. Nyskapning gjennom: • En god delingskultur • Å kunne tenke nytt og være løsningsorientert • Å være en lærende organisasjon
<u>Overfor foreldre skal vi vise:</u> Tillit gjennom: • Åpen og ærlig dialog • Respekt og forståelse Inkludering gjennom: • Å la foresatte medvirke • Å være imøtekommende Nyskapning gjennom: • Å samarbeide for et felles mål for barnets progresjon og helhetlige utvikling.	<u>Overfor våre samarbeidspartnere skal vi vise:</u> Tillit gjennom: • Vise respekt og forståelse for hverandres avgjørelser. Inkludering gjennom: • Å medvirke • Felles mål til beste for barna Nyskapning gjennom: • Dele kunnskap/kompetanse • Være samarbeidsvillige og imøtekommende.

4 Barnehagen vår og kontaktinformasjon

Volla barnehage er en av Lillestrøm kommunes største barnehager og har til sammen 184 barn fordelt på 12 avdelinger. Vi flyttet inn i nye flotte lokaler våren 2022. Atriet har god plass til å samle hele barnehagen, i tillegg har vi et vannlekerom. Bygget gir oss mange muligheter for å gi et godt og variert tilbud til alle barn. Volla barnehage ligger i naturskjønne omgivelser, ikke langt fra Nitelva og Nebbursvollen, som er omringet av mange fine turstier og lekeplasser. Volla har også sin egen lille «bjørkeskog», som barn og voksne setter stor pris på, sommer som vinter.

To og to avdelinger er samarbeidsavdelinger. Slik er barnehagen delt inn:

3. etg. Administrasjon Sentralbord: 948 15 429	Maria Sundt Kristiansen (Styrer) E-post: makr01@lillestrom.kommune.no Tlf: 910 04 190 Kitt Eli Kvisle (assisterende styrer) E-post: kikv02@lillestrom.kommune.no Tlf: 940 06 982
1.etg. SMÅBARNA/FORSTERKEDE Samarbeidsavdelinger	2.etg. STOREBARNA Samarbeidsavdelinger
Sol: Avdeling med 12 barn I alder 1-3 år. Tlf: 909 78 474 Uranus: Avdeling med 12 barn I alder 1-3 år Tlf: 909 87 214	Venus: Avdeling med 18 barn i alder 3-6 år. Tlf: 481 63 616 Jupiter: Avdeling med 18 barn I alder 3-6 år. Tlf: 481 6 3614
Neptun: Avdeling med 12 barn I alder 1-3 år Tlf: 948 09 547 Saturn Avdeling med 12 barn I alder 1-3 år Tlf: 909 93 592	Tellus: Avdeling med 18 barn I alder 3-6 år Tlf: 481 63 622 Måne: Avdeling med 18 barn I alder 3-6 år Tlf: 481 63 620
Stjerne: Avdeling med ---- barn I alder 3 – 6 år Tlf: 481 63 619 Verdensrommet: Avdeling med 10-12 barn I alder 1 – 6 år Tlf: 456 18 043	Merkur: Avdeling med 18 barn I alder 3-6 år Tlf: 456 18 014 Mars: Avdeling med 18 barn I alder 3-6 år Tlf: 459 17 993

4.1 Volla som ressursbarnehage med vekt på spesialpedagogisk arbeid

Volla barnehage er en av kommunens 7 ressursbarnehager. Avdelingene Stjerne og Verdensrommet er Vollas 2 forsterkede avdelinger. Disse avdelingene er tilrettelagt med større fysisk areal og tettere bemanning enn de øvrige avdelingene, for å kunne ivareta barn med behov for ekstra støtte og tilrettelegging på en helhetlig måte. Kort informasjon:

Avdeling Stjerne (tilrettelagt)	Avdeling Verdensrommet (hørselsavdeling)
Stjerne er spesielt tilrettelagt for barn med særlige behov. Denne avdelingen gir tilbud til barn med ulike funksjonsnedsettelser. Barnegruppen er satt sammen etter inkluderingsperspektivet, hvor barna får mulighet til å fremme mestring og utvikling. Formålet med tilrettelegging er at barna skal få likeverdige utviklings- og aktivitetsmuligheter. Gjennom tilretteleggingen forsøker vi å få til en endring av barnets omgivelser i barnehagen, slik at barnet skal kunne nyttiggjøre seg barnehagetilbudet på en likeverdig måte, slik som alle andre barn. På denne avdelingen har vi flere ansatte og færre barn.	Verdensrommet er tilrettelagt for barn med nedsatt hørsel og KODA-barn (Kids of Deaf Adults) og hørende barn. Dette for å videreutvikle tilbudet til tale – og/eller tegnspråklige barn med nedsatt hørsel i Lillestrøm kommune. Avdelingen legger til rette for et inkluderende og språkstimulerende miljø der barna får tilgang til både tegnspråk og talespråk. Gjennom en tospråklig tilnærming får barna mulighet til å utvikle et funksjonelt språk som kan brukes spontant i samspill med både barn og voksne. Avdelingen har egen språkplan for alle barn med to-språklig tilnærming til tegnspråk og talespråk. Dersom barnet har behov for tale-og/eller lyttetrening eller ekstra tegnspråkopplæring, gir vi det i et naturlig miljø sammen med andre barn og voksne. Personalet består av ansatte med tegnspråklig og talespråklig kompetanse.

Kompetanse i barnehagen:

Volla har en tospråklig tilnærming med både talespråk og tegnspråk og har i tillegg ansatte med videreutdanning i spesialpedagogikk og tegnspråk. Vi har en vernepleier på forsterket avdeling. Barnehagen henter inn veiledning fra andre instanser der vi har behov for det. Barnehagen samarbeider med utøvende spesialpedagoger som følger opp barn med vedtak om spesialpedagogisk hjelp i Lillestrøm kommune. Med spesialpedagogisk hjelp mener vi pedagogisk arbeid som er systematisk, strukturert og som krever tid, ulike innfallsvinkler og mange repetisjoner.

Vi er opptatte av å være gode rollemodeller for barna i deres utvikling, noe vi gjør gjennom å tilrettelegge for gode samtaler og aktiviteter. Barnehagen har også et positivt fellesskap med aktiviteter på tvers av avdelingene.

5 Barnehagens pedagogiske virksomhet

5.1 Bærekraftig utvikling i barnehagen:

I Rammeplan for barnehagen (2017) står det bl.a. at en av barnehagens viktigste oppgaver er å fremme verdier, holdninger og praksis for et mer bærekraftig samfunn. Bærekraftig utvikling handler om å ta vare på seg selv, hverandre og jorden vi lever på. Vi skal få dekket våre grunnleggende behov uten å ødelegge for kommende generasjoner.

Volla barnehage skal være et sted som fremmer omsorg for verden vi lever i, både her og nå og i fremtiden. Barna skal se verdien av å ta vare på seg selv, hverandre og naturen, og vi ønsker å lære barn til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet. Vi benytter barnehagens nærområde og skogen som arena for lek, læring og førstehåndserfaringer i naturen.

Vi forplikter oss til å jobbe med dette ved å ta utgangspunkt i to av FNs bærekrafts mål.

- 12.8. Innen 2030 sikre at alle mennesker i hele verden har relevant informasjon om og forståelse av bærekraftig utvikling og et levesett som er i harmoni med naturen.
- 13.3. Styrke enkeltpersoners og institusjoners evne til å motvirke, tilpasse seg og redusere konsekvensene av klimaendringer og deres evne til tidlig varslings, samt styrke kunnskapen og bevisstgjøringen om dette.

For å få til dette, har vi fokus på følgende: Å gi barna naturopplevelser som fører til at de blir bedre kjent med naturens mangfold, viser omsorg og tar vare på naturen.

-

- Å ha kildesorteringssystem hvor vi skiller mellom matavfall, restavfall, papp/papir og glass/metall.
- Gjenbruk av emballasje
- Å samtale og reflektere om naturvern sammen med barna

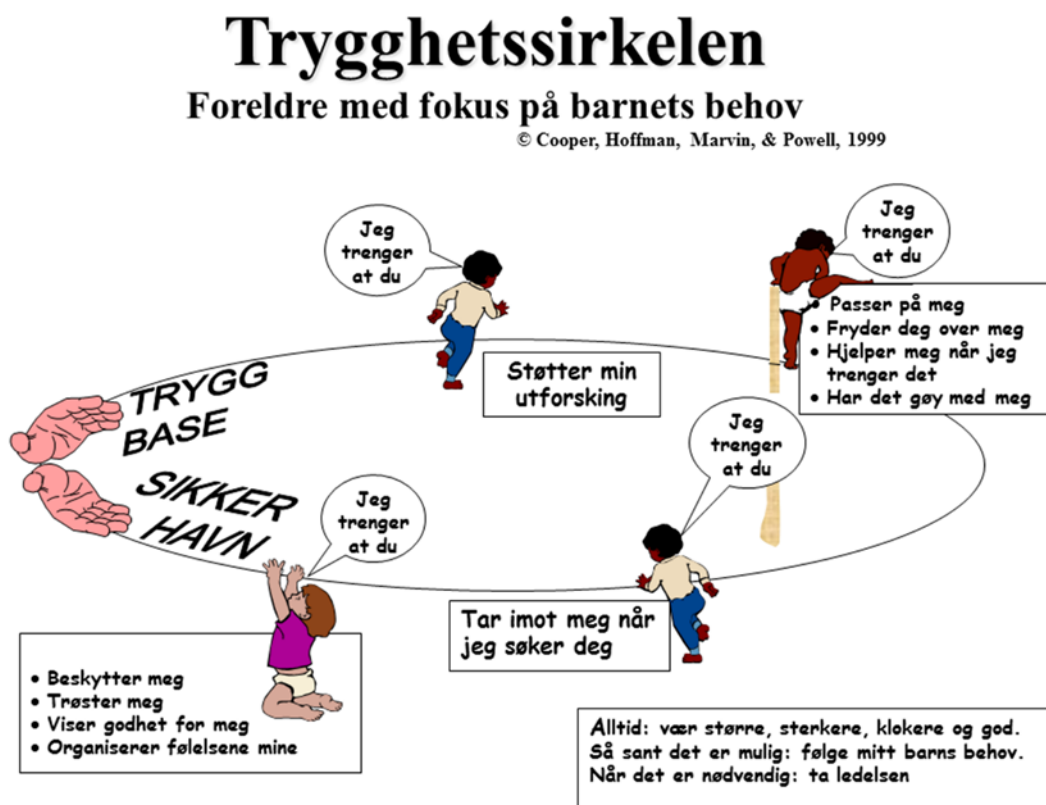

- Å lære barna prosesser fra frø til blomst/plante
- Å lære barna å ta vare på insekter og småkryp som en del av vårt økosystem og betydningen av dette

5.2 Trygghetssirkelen

I Volla barnehage jobber vi med trygghetssirkelen hver dag

Trygghetssirkelen er en tilknytningsmodell som lærer deg å se barnet innenfra og forstå barnets signaler bedre. Den har som mål å fremme god tilknytning mellom barn og omsorgsperson og forhindre negativ utvikling hos barnet.

Trygghetssirkelen handler om:

Å være **STØRRE** - betyr at man er mer erfaren enn barnet.

At man er **STERKERE** - betyr at man som voksen holder fast ved noe.

KLOKHET ligger i at den voksne ser barnets umiddelbare ønsker, og forstår hva barnet har behov for. Samtidig skal den voksne **GODHET** være til stede i alt man gjør overfor barnet (Øiestad 2011)

5.1.1 Mat og måltider

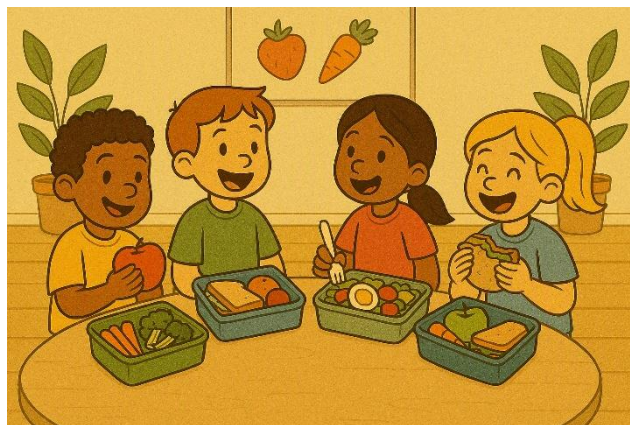
Høsten 2023 kom folkehelseinstituttet med oppgraderte retningslinjer for mat og måltider i barnehagen (lenke nederst i dokumentet).

I retningslinjene skriver de blant annet:

I Norge går 9 av 10 barn i alderen 1-5 år i barnehage (1). For barnehagebarn utgjør måltider i barnehagen en vesentlig del av deres daglige inntak av mat og drikke, enten maten er medbragt eller servert. Mat og måltider i barnehagen har derfor stor betydning for barnas kosthold og matvaner, og dermed helse. Kostholdsvaner etableres tidlig i livet og har en tendens til å vedvare. Barnehagen som universell arena har dermed et stort ansvar for å bidra til å etablere gode kostvaner og således til folkehelsen.

Dette betyr at vi som arbeider i barnehagen i samarbeid med dere foreldre må være bevisste på hva vi serverer barna.

Hva foreldre velger å servere hjemme er opp til dem, men i barnehagen skal barna ha med seg sunn og næringsrik mat i matpakkene sine. Dette er til barnas beste, både fordi det er et høyt aktivitetsnivå i barnehagen som gjør at barna trenger energi, og fordi barna er i vekstfase der det er viktig med balanse mellom næringsstoffene som er i maten. I tillegg er det slik at barna spiser sammen og påvirker hverandre, og for at barnehagen skal få jobbet med gode kostholdsvaner er det viktig at dere foreldre også er bevisste på hva dere putter i matboksen.

Er foreldrene usikre på hva de bør sende med barnet i barnehagen er det bare å spørre personalet.

Retningslinjer for Volla barnehage:

1. Alle barna skal ha med seg matpakker med nok mat til en hel dag i barnehagen og en drikkeflaske til å ha vann i. Maten skal være sunn og næringsrik.

2. De ansatte sørger for å skape god stemning og matglede under måltidene ved å snakke om mat og kosthold på en positiv måte.
3. Barnehagen serverer melk og frukt til barna hver dag
4. Barnehagen serverer ikke kaker, godterier eller is. Ved felles arrangementer og tilstelninger velger vi mat, grønnsaker og frukt dersom vi skal ha servering.
5. Vi feirer barnas bursdager med oppmerksomhet og entusiasme (bursdagskrone, flagg og sang m.m) i stedet for kake og is.
6. Foreldre skal ikke ha med kake, is eller snacks til barna på avdelingen – dersom dere har med dette, sendes det hjem.

5.4 Barnehagens satsningsområder

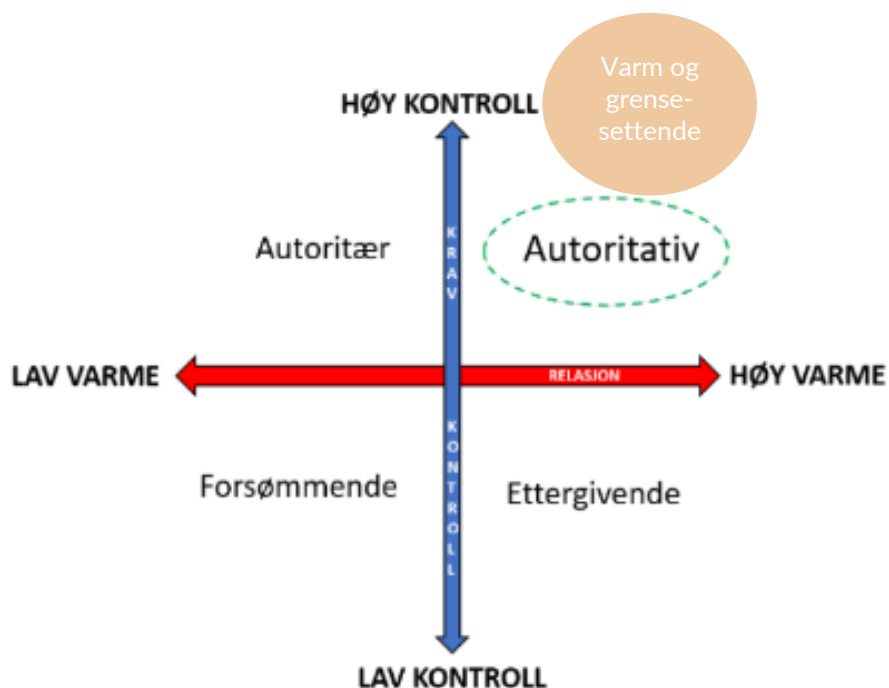
5.4.1 Psykososialt barnehagemiljø

I Volla barnehage sikrer vi det psykososiale barnehagemiljøet ved å ha null-toleranse for krenkelser og mobbing. Dersom barn blir utsatt for dette, griper vi inn i henhold til aktivitetsplikten ved å bruke kommunens aktivitetsplan. Dette er i tråd med kap. 8 i Lov om barnehager, det psykososiale barnehagemiljøet § 41 og 42.

Vi har valgt tema vennskap som et overordnet tema dette barnehageåret. Arbeidet med dette er viktig for det psykososiale miljøet, og barnehagen er ofte det første stedet hvor barn etablerer vennskap.

Gjennom god lek får barna erfaringer med likheter og forskjeller. De lærer om mangfoldet og på den måten utvikler barna toleranse og respekt for hverandre i fellesskap. Et godt lekemiljø bidrar til inkludering, som igjen forebygger krenkelser og mobbing.

Vi vektlegger at personalet skal være aktive og tydelige for å fremme et godt sosialt miljø. Den autoritative voksenrollen innebærer en kombinasjon av innlevelse fra varme voksne med tydelige grenser og forventninger. Den voksne er omsorgsfull og kjærlig, setter realistiske grenser, har åpen kommunikasjon og viser en veiledende og støttende grensesetting.

Mål:	Tiltak
Alle barn føler seg sett og ivaretatt av personalet	- De ansatte tar barnas uttrykk for trivsel på alvor og snakker med barna om hvordan de har det - De ansatte logger bekymringer
De ansatte følger med og registrerer når et barn ikke har det trygt og godt i barnehagen	- De ansatte registrerer bekymring knyttet til enkeltbarn i ansattportalen - De ansatte undersøker og kartlegger situasjonen nøye - De ansatte iverksetter tiltak - Styrer følger opp og sikrer at prosessen gjennomføres på rett måte

Kjennetegn på god praksis:	Praksisen sannsynliggjør:
Den voksne ser, forstår, bekrefter og responderer på barnas signaler.	• Barna viser og setter ord på følelser. • Barna deltar i samspill. • Barna tar kontakt med andre. • Barna viser glede. • Barna søker nærhet hos de voksne. • Barna tar kontakt med voksne og andre barn. • Barnet søker trøst og støtte hos den voksne.
Den voksne gjør seg tilgjengelig for barna.	
Den voksne bekrefter og setter ord på barnas følelser og opplevelser.	

5.4.2 Leke- og læringsmiljø

I Volla barnehage fortsetter vi arbeidet med å implementere kvalitetsplanen. Våre mål innenfor leke og læringsmiljø er hentet fra denne planen, og vi skal fortsette å arbeide for et inspirerende leke- og læringsmiljø, samt relasjon mellom den voksne og barna.

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Personalet skal fremme og anerkjenne barns nysgjerrighet, kreativitet og undring. Gjennom lek utforsker barn nye ideer, prøver ut nye roller og bearbejder opplevelser. Samtidig gir leken barna mulighet for å øve på og lære nye ferdigheter.

I Volla barnehage er vi opptatt av relasjonens kvalitet, og vi er til stede der barna er. Vår funksjon er å veksle mellom de ulike voksenrollene etter behov: observatør, deltaker, støttende stillas, tilrettelegger, veileder og omsorgsgiver. For å hjelpe barna å utvikle god lekekompetanse må de voksne være til stede der barna leker, og vurdere hvordan de bør hjelpe til. De voksne har ansvar

for at alle barn i barnehagen er inkludert i leke-fellesskapet, og opplever glede, mestring og utvikling i leken.

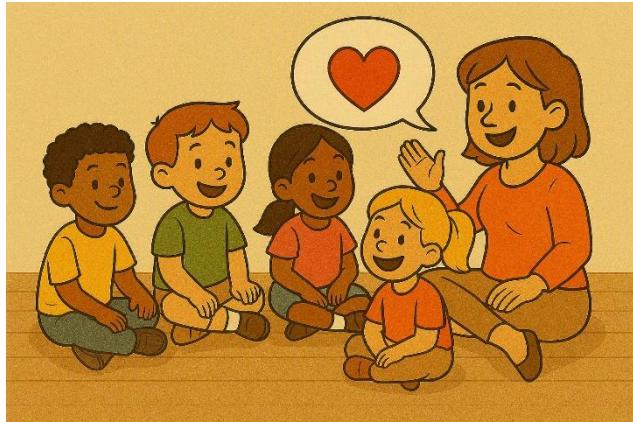
Et trygt og inkluderende lekemiljø i barnehagen er viktig for at barna skal kunne utfolde seg i leken, og vi er bevisst på det fysiske miljøets betydning som den 3. pedagog. Vi lager innbydende, inspirerende og stimulerende leke- og læringsmiljøer ved å lage lesestoler, rom i rommet, ruller på leker og trekker inn nye lekematerialer. Vi skal sikre at utstyr og materiell er lett tilgjengelig for barna, og det skal presenteres på en måte som inspirerer til variert lek. Dette bidrar til at barna får lyst til å leke variert og utforske kreativiteten sin i fellesskap med andre. Lekemiljøene skal reflektere det barna interesserer seg for og temaer vi jobber med i barnegruppen. Alle barn har rett til medvirkning uansett alder, funksjonsnivå, kjønn, sosial, etnisk og kulturell bakgrunn.

Mål:	Tiltak
Vi har et trygt og inkluderende lekemiljø	- De ansatte har en varm tilnærming til barn som strever - Aktive voksne – inne og ute - De ansatte er bevisst på egen rolle og opptrer støttende i lek og samspill - Regelmessig gjennomgang av det sosiale klimaet på avdelingen (hvem leker med hvem?)
Kvalitetsplanen er implementert i våre planer og i direkte arbeid med barna	- Refleksjonstid for fagarbeidere og assistenter med oppgaver knyttet til planen - Gruppediskusjoner på planleggingsdager - Kvalitetsplanen er med på avdelingsmøter hvor det jevnlig løftes frem ulike temaer
Vi bruker rommet som den 3. pedagog	- Vi innreder rommet for å gi varierende, inspirerende og meningsfull lek som gir læring og nye ferdigheter - Vi bytter ut og ruller på leker

Kjennetegn på god praksis:	Praksisen sannsynliggjør:
Den voksne er tilgjengelig for barna og avpasser sin støtte og involvering etter barnas behov.	• Barna leker med hverandre. • Barna forhandler om roller, regler og lekens innhold. • Barna deltar i ulike typer lek. • Barna viser glede og opplever mestring. • Barna forstår lekesignaler. • Barna er i lek over tid. • Barna prøver ut nye ord og ferdigheter. • Barna bearbeider erfaringer og inntrykk.
Den voksne gir barna felles erfaringer, og hjelper barna å omsette de felles erfaringene til lek.	
Den voksne legger til rette for varierte læringsaktiviteter.	
Den voksne støtter barna i planleggingen av egne aktiviteter.	

5.4.3 Språk

Å støtte barns språkutvikling er en av barnehagens viktigste oppgaver. Arbeidet med barnas språkutvikling inngår som en naturlig del i alt av barnehagens arbeid, og vi jobber med kommunikasjon og språk i alle hverdagssituasjoner. Barn med god språklig kompetanse har gode forutsetninger for samspill med andre, deltagelse i lek, vennskap og læring. I barnehagen er det mangfold av ulike språk hos barn og voksne, og det er en ressurs for barnehagen.

Språk er et fokusområde i barnehagen 2026/2027. Personalet skal være bevisste på at språk og kommunikasjon påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling, og de skal tilpasse språklige aktiviteter til barnets alder, ferdigheter, interesser og initiativ. Den voksne setter ord på handlinger og er en god språkmodell for barna. Det er den voksnes ansvar å tilrettelegge for ulike måter å kommunisere på, slik at alle barn får delta på sine premisser. Vi bruker alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK) for at alle barna skal få uttrykke seg. Det er viktig å kunne kommunisere egne behov, tanker og følelser for å utvikle egen identitet. Den voksne hjelper også barna å tolke hverandres kommunikasjonsformer for å skape godt samspill.

Grunnlaget for lese- og skriveferdigheter legges i barnehagealder gjennom god språkstimulering og utvikling av språkferdigheter. Språkvekst er et verktøy med mål om å styrke barnas ord- og begrepsforråd. Det kan brukes intensivt i perioder, i tillegg til det ordinære opplæringstilbudet. Vi jobber aktivt med «Kvalitetsplan for barnehage og skole – språk, lesing og skriving». Her

beskrives viktige milepæler i barns språkutvikling, i tillegg til ulike arbeidsmåter som fremmer utviklingen av det språknivået som barnet befinner seg på.

Bøker er et utgangspunkt for å samles om historier, og dele leseglede med andre. Vi bruker dialogisk lesing som utgangspunkt for å skape gode samtaler med barna. De pedagogiske lederne har blant annet fokus på å videreutvikle språkmiljøet i barnehagen, veilede og å gjennomføre systematisk språktiltak i mindre grupper.

Mål:	Tiltak:
Vi setter inn tiltak for barn med ulike språkutfordringer på et tidlig tidspunkt	• Observasjon av barnas ferdighetsnivå ut ifra språklige milepæler. • Kartlegging av TRAS på de barna vi tenker trenger tettere oppfølging. • Språkgrupper med språkvekst. • Bruk av ASK på alle avdelinger. • Bruk av tegnspråk. • Bruk av Babblarna som språkverktøy.
Vi har et språkstimulerende miljø i barnehage	• Dagtavler på alle avdelinger. • Bildestøtte og bruk av objekter. • Språkgrupper.
Vi arbeider systematisk med språklig bevissthetstrening for kommende skolestartere	• Tiltak fra oppdagende skriving. • Beskrivelse av konkrete og bilder • Peke ut leseretning. • Bokstavnavn – bokstavlyd.

Kjennetegn på god praksis:	Praksisen sannsynliggjør:
De ansatte etablerer felles oppmerksomhet med barnet gjennom bruk av blikk, peking, pekebøker, sanger, regler og liknende	• Barna kan holde felles oppmerksomhet rundt et tema eller en fortelling etter alder og modning. • Barna kan delta i samspill med andre gjennom Gjennom verbal kommunikasjon. • Barna bygger ordforråd. • Barna er nysgjerrige og tør å stille spørsmål. • Barna bruker nye ord og uttrykk. • Barna leker med språket. • Barna får vise hvem de er gjennom språk, kultur og uttrykk • Barna kan bruke morsmålet, og opplever morsmålet sitt som en styrke i barnegruppen
De ansatte sørger for god turtaking over tid	
De ansatte er bevisst på å bygge ordforråd. Bruk ordlister knyttet til ulike aktiviteter, lek eller rom. Sett ord på handlinger/objekter og benevn det barnet peker på	
De ansatte er aktive lyttere	
De ansatte stiller åpne spørsmål	
De ansatte synliggjør og verdsetter at barna har ulike morsmål De ansatte bruker tegn-til-tale bilder og konkrete for å sikre at alle barn kan delta i fellesskapet.	

6 Barnas progresjon.

Personalet skal legge til rette for at alle barna opplever progresjon i det pedagogiske innholdet gjennom varierte leke - aktivitets og læringsmuligheter ut fra sitt ståsted. Vi må bestrebe at alle barn er i en god lærings- og utviklingsprosess.

For personalet i Volla barnehage betyr dette at vi skal være tilstedeværende og tydelige voksne, som ser, utfordrer, passer på og setter grenser for barna med godhet. Personalet må ha god kjennskap til det enkelte barn slik at vi evner å fange opp og tolke alle barnas interesser og uttrykk. For å bidra til progresjon må personalet hjelpe til med å utvide temaene barna er opptatt av, samt tilføre nye perspektiver.

Omsorg

Omsorg er en viktig del av det uformelle samspillet i barnehagen og er nært knyttet til oppdragelse, helse og trygghet. Omsorgsarbeidet kjennetegnes av nærhet, varme og innlevelse. Personalet skal gi barna anerkjennelse, trygghet og kjærlighet, og bidra til at de utvikler tillit til seg selv og andre. Hvert enkelt barn skal møtes med respekt og forståelse, og vi skal oppmuntre barna til å hjelpe og trøste, og til selv å gi omsorg og ta imot omsorg.

Danning

For å kunne fungere i et fellesskap må barna lære seg å forstå noen felles verdier og normer. Danning handler om utvikling, læring, omsorg og sosialisering. Barna skal møtes av tydelige og trygge voksne som setter grenser, veileder og stimulerer barna til å ta egne valg og tenke selv. Personalet skal legge til rette for meningsfulle opplevelser, og de skal støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse. De voksne i barnehagen skal være gode rollemodeller som legger til rette for og oppmuntrer til at barna får øve på empati og omsorg i hverdagen.

Lek

Personalet skal legge til rette for at leken er en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Det er viktig at lekens egenverdi anerkjennes, for i leken utvikles vennskap og barnas egen kultur. Personalet har som oppgave å inspirere til ulik lek både inne og ute. Alle barn skal ha mulighet til å oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom leken – alene og sammen med andre.

Barns medvirkning

Barns medvirkning handler ikke om at barna skal få bestemme alt selv, men de skal få medvirke i egen hverdag. Personalet må observere barna for å finne ut hva de er opptatt av, og ta de med på planlegging og evaluering av ulike fellesaktiviteter. Barnas meninger og innspill skal tas på alvor, og det skal gis rom for spontane «her og nå» situasjoner. Personalet skal ha gode samtaler med barna, både individuelt og i gruppe.

7 Barnehagens arbeid med endring, fagutvikling og implementering

Vi jobber systematisk og kontinuerlig med endring, fagutvikling og implementering. Vi tar utgangspunkt i sentrale planer for Lillestrøm kommune. Dette er blant annet barnehageloven, rammeplanen for barnehager, kvalitetsplan for omsorg- leke og læringsmiljø, kvalitetsplan for språk, lesing og skriving og kvalitetsplanen for tilvenning. Vi evaluerer foreldreundersøkelsen årlig og bruker dette i arbeidet med endring og fagutvikling.

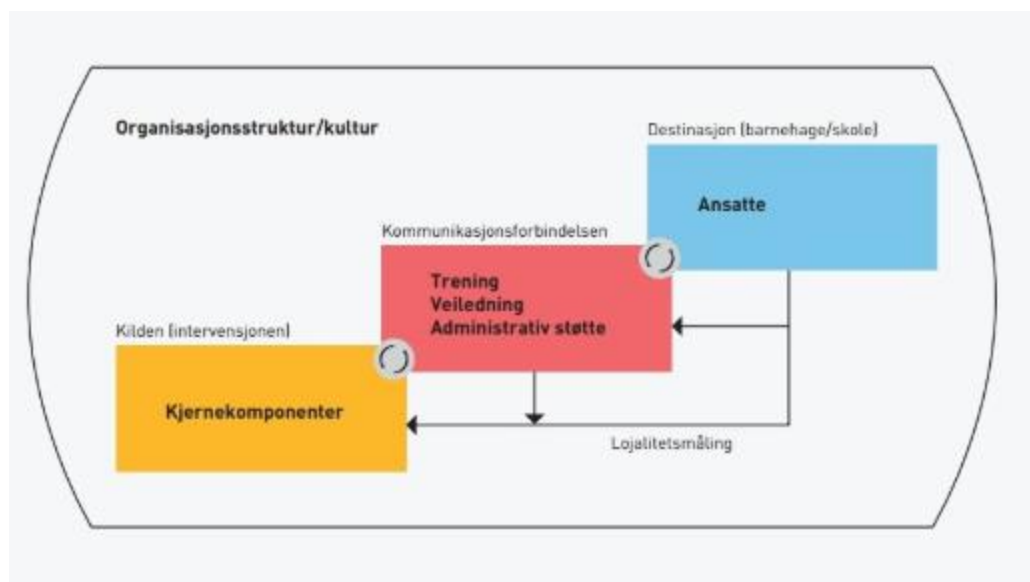
Volla barnehage er en lærende organisasjon. De ansatte i barnehagen får årlig ny kompetanse og faglig påfyll gjennom Lillestrøm kommunes kurskatalog. Vi har ansatte som tar videreutdanning gjennom UDIR, universiteter og høyskoler. Vi har jevnlig studenter innom som videreutvikler vår faglige kompetanse.

Vi har en felles periodeplan med tema og satsningsområde tilpasset liten og stor avdeling.

For å få til en god implementeringsprosess er det viktig å etablere felles forståelse, verdier og holdninger hos alle ansatte. Vi leser teori, drøfter, har refleksjonsgrupper og har praktiske

øvelser ute på avdelingene. Vi bruker IGP-metoden i disse prosessene (individuelt – Gruppe – Plenum), noe som gjør at hele personalet blir involvert.

Fixen m.fl (2025) har laget en oversiktsmodell for arbeid med implementering, og er en modell vi bruker i dette arbeidet.

8 Vurdering og pedagogisk analyse av måloppnåelse 2025 – 2026.

I Rammeplanen (2017) står det at barnehagen jevnlig skal vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og Rammeplanen.

Barnehagens vurderingsarbeid er utgangspunkt for utarbeidelse av nye planer. Hele personalgruppen deltar i arbeidet med utarbeidelse av nye planer, men det er på ulike nivå. Ledergruppen kommer med forslag om mål, mens alle deltar i utarbeidelse av tiltak.

Vi er opptatte av at målene skal være realistiske og vise kontinuitet og progresjon for enkeltbarn så vel som gruppen. Vi jobber med pedagogisk dokumentasjon sammen med barna, ved at bilder, tegninger og barnas byggverk «stilles ut».

Med ny styrer høsten 2025 endret vi kursen noe, og i stedet for halvårsplan har vi utarbeidet felles periodeplaner for å sikre felles praksis i barnehagen. Våre erfaringer er at det blir en mer harmonisk tilnærming på alle avdelinger samtidig som det gir frihet til å velge metode og innhold. Periodeplanen skal i stor grad beskrive ønsket praksis og fokus.

Vurdering av tiltak og mål i 2025/2026

På satsingsområde språk med tiltak som kurs og kompetansehevende tiltak i tegnspråk og lekegrupper på tvers har vi delvis nådd målene for 2025/2026. Avdelingene har hatt fokus på lekegrupper på tvers og har støttet enkeltbarn i deres språklige utvikling. Vi ser at personalet mangler noe kompetanse på området knyttet til milepæler i barns språkutvikling, og at kvalitetsplanen for språk, lesing og skriving ikke er implementert godt nok. Personalet lager varierte språkmiljøer for barna, men vi kan bli bedre på å bruke tegnspråk og symboler i hverdagen. I 2026/2027 må vi jobbe med å skaffe oss god oversikt over milepælene samt sørge for opplæring i Språkvekst. Vi må også sørge for å heve tegnspråkkompetansen i barnehagen videre, slik at alle barna som går her kan kommunisere med hverandre og med personalet.

I arbeidet med leke- og læringsmiljøet, har vi jobbet med å etablere gode relasjoner mellom barn og mellom barn og voksne også dette året. Personalet er gode på å variere lekemiljø og skaper gode rom for lek og samspill. Vi har ikke jobbet godt og systematisk nok med relasjonskonto, så dette må vi fokusere videre på i 2026/2027. Vi trenger å jobbe med lekemiljøet ute i barnehagen og i større grad sørge for god fordeling av personalet på hele uteområdet for å støtte barna i samspill med hverandre. Personalet må bli mer bevisste på sin rolle som forbilde i lek og samhandling.

9 Plan for kvalitetsutvikling og implementering.

1. Fokusområde fra oppdragsbrev 2. Fokusområde knyttet til Implementering av Kvalitetsplanen for omsorg- leke og læringsmiljø 3. Barnehagens utviklingsområder (knyttet til barnehagens evaluering og analyse av eget ståsted/arbeid)
1. Oppdragsbrev barnehageområdet Mål 2025/26: 1.1 Barnehagen har gode rutiner for systematisk språkarbeid og kunnskap om barns språkutvikling.
Tiltak 1.1.1 Observasjon av barnas ferdighetsnivå ut ifra språklige milepæler 1.1.2 Språkgrupper med språkvekst
2. Kvalitetsplanen for omsorg- leke og læringsmiljø Mål 2025/26: 2.1 Barnehagens fysiske og psykiske leke – og læringsmiljø skal bidra til et inkluderende og inspirerende fellesskap 2.2 Barnehagen har økt bevissthet og forståelse av den autoritative voksnes ansvar for relasjonskvaliteten.
Tiltak 2.1.1 Vi innreder rommet for å gi varierende, inspirerende og meningsfull lek som gir læring og nye ferdigheter. 2.1.2 Regelmessig gjennomgang av det sosiale klimaet på avdelingen (hvem leker med hvem?)
Tiltak 2.2.1 De ansatte har en varm tilnærming til barn som strever 2.2.2 Kvalitetsplanen er med på avdelingsmøter hvor det jevnlig løftes frem ulike temaer

10 Overganger

Ved oppstart i barnehage følges «Kvalitetsplan for tilvenning i barnehagen i Lillestrøm kommune» av alle kommunale barnehager. Kvalitetsplanen er forankret i forskning om tilknytning og tilvenning, og baserer seg på teori fra Trygghetssirkelen (Circle of Security).

I barnehagen har ansatte og foresatte et ekstra ansvar for å ivareta barnas følelser og behov i forskjellige typer overganger. De fleste barn håndterer overganger godt, men det er også noen som syns dette kan være utfordrende og vil ha behov for ekstra støtte og forberedelse.

Tilvenning – nye barn i barnehagen

Vi følger Kvalitetsplanen for tilvenning, med felles foreldremøte, besøksdager og oppstartsamtaler. Det er viktig for oss at vi har fått en relasjon til foreldrene før barnet starter i barnehagen, slik at de også har møtt den som skal ta imot barnet deres ved oppstart.

I Volla barnehage bruker vi en foreldreaktiv tilvenning. Foreldrene deltar aktivt i tilvenningen i opptil fem dager før vi deretter vurderer hvert enkelt barns behov for videre støtte.

Overgang innad i barnehagen

I løpet av våren får foreldrene beskjed om hvilken avdeling barnet skal begynne på, når de skal over fra lite til stor avdeling. Vi er opptatt av at overgangen blir så trygg som mulig og starter med å besøke den nye avdelingen i god tid før barnet skal flytte over.

Barnet inviteres til å være med på samlinger, måltider, turer, div. aktiviteter etc. på sin nye avdeling. Samtidig vil barnet knyttes til en i personalet, som har ansvar for å danne den første tilknytningen. Pedagogisk leder gjennomfører overgangsmøter med personalet på småbarnsavdelingene for å få nødvendig informasjon om barnet.

Foreldrene inviteres til et besøk/samtale på avdelingen, før barnet går ut i sommerferie, slik at de også vet hvilke voksne som skal ta imot de etter sommerferien. Kort tid etter oppstart på ny avdeling, gjennomfører pedagogisk leder en oppstartsamtale med de nye foreldrene.

Overgang barnehage – skole

Ved skolestart følges «Kvalitetsplan for overgang fra barnehage til skole og SFO» av alle kommunale barnehager.

Hver høst starter vi opp med førskolegruppe – «Astronautene». Vi har en stor gruppe hvert år som er «skolestartere», så det er vanskelig å samle alle i en gruppe, men ønsker at de skal ha noen felles samlingspunkter. Vi har en felles plan for arbeidet i førskolegruppen.

Alle 5-åringene har tilbud om å delta på svømmeopplæring i samarbeid med Triton Lillestrøm Svømme- og triatlonklubb.

Det vil også være noen møtepunkter med skolen som barna skal begynne på, i løpet av året. På våren har pedagogisk leder en overgangssamtale med foreldrene til skolebarnet. Denne samtalen oversendes skolen. Når barn har særskilt tilrettelegging, er det overgangsmøter med foreldre, barnehage, skole og evt. PP-tjenesten til stede, for at overgangen og oppstarten i skolen skal bli best mulig.

11 Foreldresamarbeid.

Generelt om foreldresamarbeid

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling, jf. barnehageloven § 1».

Volla barnehage ser den daglige kontakten mellom hjem og barnehage, som den viktigste tiden til å skape gode relasjoner, kommunikasjon og et godt samarbeid med de foresatte. I tillegg legger Volla barnehage til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foresatte gjennom:

- **Foreldreråd:** Dette er alle foreldrene i barnehagen. Hver avdeling velger 2 representanter til barnehagens foreldreutvalg (FAU)

- **Samarbeidsutvalget:** Samarbeidsutvalget (SU) skal fremme foreldrenes felles interesser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø. Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ.
- **Foreldremøter:** Det avholdes et foreldremøte på våren og et om høsten.
- **Utviklingssamtaler:** Alle foresatte tilbys 2 samtaler pr. år.
- **Mål for foreldresamarbeidet:**

Personalet skal legge til rette for en god dialog med foreldrene

Som foreldre i Volla, kan dere forvente:	Vi i Volla forventer at dere:
• Et personale som gir barnet ditt omsorg. • Gode lærings- og utviklingsmuligheter • At barnet ditt blir sett, hørt og inkludert. • Å få jevnlig informasjon om barnet og om hva som skjer i barnehagen. • At barnet ditt får medvirke i hverdagen. • At barnehagen er et trygt sted å være. • Foreldremøter to ganger i året. • Tilstelninger og foreldresammenkomster • En god overgang fra liten til stor avdeling. Egen rutine er utarbeidet.	• Følger opp individuelle avtaler • Har barnet i fokus i bringe/hente-situasjonen. • Kontakter personalet i bringe/hente-situasjon. • Gir personalet nødvendig/betydningsfull informasjon, slik at vi i størst mulig grad, kan tilrettelegge gode dager for ditt barn. • Stiller på foreldremøter, foreldresamtaler og sosiale arrangementer i barnehagen. • Leser og holder dere oppdatert på felles informasjon fra barnehagen. • Leser og holder dere oppdatert på informasjon og planer som deles foresatte på avdeling. • Benytter Vigilo

BTI (bedre tverrfaglig innsats)

I Lillestrøm kommune vil vi sammen skape en oppvekst preget av trivsel, trygghet og livsmestring gjennom tidlig innsats (BTI) skal bidra til gode oppvekstsvilkår for barn og unge, og sikre godt samarbeid med deres foreldre ved at tjenestene samhandler godt på alle nivå. Vi har som mål å forebygge, oppdage og sette inn riktig tiltak til barn, unge og familier som det er knyttet bekymring til.

12 Våre samarbeidspartnere

- Pedagogisk psykologisk avdeling (PPA)
- Helsestasjon
- Skolene
- Barneverntjenesten
- Psykisk helse og familiestøtte
- Tildeling barn- og unge
- Bedre tverrfaglig innsats (BTI)
- NAV
- Statped
- Videregående skoler

(listen er ikke uttømmende for hver enkelt barnehage)

13 Kontaktinformasjon

Volla barnehage

Adresse: Vestbygata 57, 2003 Lillestrøm
Åpningstid: 07:00 – 17:00 mandag – fredag
Tlf: 94815429

Styrer:

Maria Sundt Kristiansen
E-post: makr01@lillestrom.kommune.no
Tlf: 910 04 190

Assisterende styrer:

Kitt Eli Kvisle
E-post: kikv02@lillestrom.kommune.no
Tlf: 940 06 982

14 Kalender.

- Oversikt planleggingsdager og arrangementer:

Måned:	Dato:	Aktivitet:	
August	3.	Oppstart nytt barnehagedag	
September	7. og 8.	Planleggingsdag	Barnehagen er stengt
	Uke 38	Brannvernuke	
	23.	Foreldremøte	Kl 18-19.30
Oktober	24.	FN-dagen Forut	
November			
Desember	1.	Julegrantenning	
	17.	Nissefest	
	24.-25	juleferie	Barnehagen er stengt
	31.	nyttårsaften	Barnehagen er stengt
Januar	1.	1. nyttårsdag	Barnehagen er stengt
	4.	Planleggingsdag	Barnehagen er stengt
Februar	6.	Samefolkets dag	Markeres 5.2
	21.	Morsmålsdagen	
Mars	12.	Planleggingsdag	Barnehagen er stengt
	18.	Påskelunsj	
	25.-29.	Påskeferie	
April			
Mai	6.	Kristi himmelfartsdag	Barnehagen er stengt
	14.	Planleggingsdag	Barnehagen er stengt
	17.	Grunnlovsdag og 2.pinsedag	Barnehagen er stengt
Juni	9.	Sommerfest med Roseseremoni	
Juli	Uke 28 og 29	Sommerstengt	Barnehagen er stengt

15 Kildehenvisning/bakgrunnsdokumenter

Lillestrøm kommune, Pedagogisk Psykologisk avdeling (2020). Kvalitetsplan for barnehage. Kvalitetssikring av omsorgs-, leke- og læringsmiljø.

Lillestrøm kommune (2021). Kvalitetsplan for tilvenning i barnehagene i Lillestrøm kommune.

Lillestrøm kommune (2021). Kvalitetsplan skole og barnehage; Språk, lesing og skriving.

Lillestrøm kommune (2021). Kvalitetsplan skole og barnehage; overgang barnehage – skole.

Utdanningsdirektoratet (Udir) 2017: Rammeplan for barnehagen – innhold og oppgaver.

Kunnskapsdepartementet – Lov om barnehager (Barnehageloven). Sist endret 1. januar 2021.

Øystein Stette. (2021) Ny mobbelov for barnehager – Psykososialt barnehagemiljø.

Ertevåg, S.K. og Roland P. (2013) Ledelse av endringsarbeid i barnehagen.

Pål Roland. (2022) Den autoritative voksenrollen i barnehage og skole.

Trude Anette Brendeland: Lekelyst.

Lov og forskrifter

Kvalitetsplan for tilvenning

Kvalitetsplan for omsorg, leke og læringsmiljø

Kvalitetsplan skole og barnehage. Språk, lesing og skriving

Språkvekst

Kvalitetsplan barnehage skole. Overgang fra barnehage til skole og SFO

Veileder fra kunnskapsdepartementet

Veileder fra utdanningsdirektoratet

Lenker til aktuelle hjemmesider

